

A BETEGEK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

(AZ 1997.ÉVI CLIV.TÖRVÉNY ALAPJÁN)

I. Az egészségügyi ellátáshoz való jog

Minden betegnek joga van – jogszabályban meghatározott keretek között – az egészségi állapota által indokolt, megfelelő, folyamatosan hozzáférhető és megkülönböztetés nélküli egészségügyi ellátáshoz, ezen belül joga van az ellátást végző orvos megválasztásához, amennyiben ezt az intézet működési rendje, a beteg egészségi állapota által indokolt ellátás szakmai tartalma, az ellátás sürgőssége nem zárja ki.

II. Az emberi méltósághoz való jog

Az egészségügyi ellátás során a beteg emberi méltóságát tiszteletben kell tartani.

III. A kapcsolattartás joga

A beteg a fekvőbeteg-gyógyintézetben meglevő feltételektől függően, betegtársai jogainak tiszteletben tartásával és a betegellátás zavartalanságát biztosítva gyakorolhatja ,amelynek részleteit a házirend tartalmazza.

A súlyos állapotú betegnek joga van arra, - a betegtársak beleegyezése mellett, - hogy az általa megjelölt személy mellette tartózkodjon. Feltétel, hogy a jelenlétével a betegtársakat és a betegellátást ne zavarja.

IV. Az intézmény elhagyásának joga

A betegnek joga van az egészségügyi intézményt elhagyni, amennyiben azzal mások testi épségét, egészségét nem veszélyezteti. E jog csak törvényben meghatározott esetekben korlátozható (pl. pszichiátriai esetek).

A beteg távozási szándékát a kezelőorvosnak bejelenti, aki ezt a tényt a beteg egészségügyi dokumentációjában feltünteti.

V. A tájékoztatáshoz való jog

A betegnek joga van arra, hogy számára érthető módon kapjon tájékoztatást, figyelemmel életkorára, iskolázottságára, ismereteire, lelkiállapotára, e tekintetben megfogalmazott kívánságára, valamint arra, hogy a tájékoztatáshoz szükség esetén és lehetőség szerint tolmácsot, vagy jeltolmácsot biztosítsanak. A betegnek joga van a kérdésre.

VI. Az önrendelkezéshez való jog

Az önrendelkezési jog gyakorlása keretében a beteg szabadon döntheti el, hogy kíván-e egészségügyi ellátást igénybe venni, illetve annak során mely beavatkozások elvégzésébe

egyezik bele, illetve melyeket utasít vissza, figyelembe véve a jogszabályban előírt korlátozásokat.

Bármely egészségügyi beavatkozás feltétele, hogy a beteg beleegyezését szóban, írásban vagy ráutaló magatartással megadhatja, kivéve, ha e törvény eltérően nem rendelkezik. A beteg a beavatkozás elvégzéséhez való beleegyezését bármikor visszavonhatja. Az alapos ok nélküli visszavonás esetén a beteg költségtérítésre kötelezhető.

VII. Az ellátás visszautasításának joga

A cselekvőképes beteget megilleti az ellátás visszautasításának joga, kivéve, ha annak elmaradása mások életét vagy testi épségét veszélyeztetné.

A beteg minden olyan ellátást, amelynek elmaradása esetén egészségi állapotában várhatóan súlyos vagy maradandó károsodás következne be, csak közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban, illetve írásképtelensége esetén két tanú együttes jelenlétében utasíthat vissza. Ez utóbbi esetben a visszautasítást az egészségügyi dokumentációban rögzíteni kell, amelyet a tanúk aláírásukkal hitelesítenek.

Életfenntartó vagy életmentő beavatkozás visszautasítására csak abban az esetben van lehetőség, ha a beteg olyan súlyos betegségben szenved, amely az orvostudomány mindenkori állása szerint rövid időn belül – megfelelő egészségügyi ellátás mellett is – halálhoz vezet és gyógyíthatatlan.

A visszautasítás csak akkor érvényes, ha egy háromtagú orvosi bizottság a beteget megvizsgálja és egyhangúán, írásban nyilatkozik arról, hogy a beteg döntését annak következményei tudatában hozta meg, illetve a beteg nyilatkozatát követő 3. napon, - két tanú előtt – ismételten kinyilvánítja a visszautasításra irányuló szándékát. Amennyiben a beteg nem járul hozzá az orvosi bizottság vizsgálatához, a kezelés visszautasítására vonatkozó nyilatkozata nem vehető figyelembe.

A beteg visszautasítási szándékát a kezelő orvosával közli, aki ezt jelenti a főigazgató orvos-helyettesének. A háromtagú bizottságot a főigazgató orvos-helyettese hívja össze. A beteg a visszautasításra vonatkozó nyilatkozatát bármikor, alaki kötöttség nélkül visszavonhatja.

VIII. Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga

A beteg jogosult megismerni a róla készült egészségügyi dokumentációban szereplő adatait, illetve joga van ahhoz, hogy egészségügyi adatairól tájékoztatást kérjen.

Az egészségügyi dokumentációval az egészségügyi intézmény, az abban szereplő adattal a beteg rendelkezik.

A beteg jogosult:

- a gyógykezeléssel összefüggő adatainak kezeléséről tájékoztatást kapni,
- a rá vonatkozó egészségügyi adatokat megismerni,
- az egészségügyi dokumentációba betekinteni, valamint azokról saját költségére másolatot kapni,

- elbocsátásakor zárójelentés kapni,
- egészségügyi adatairól indokolt célra, összefoglaló vagy kivonatos írásos véleményt kapni.

A beteg jogosult az adott betegségével kapcsolatos egészségügyi ellátásának ideje alatt az általa meghatározott személyt írásban felhatalmazni a rá vonatkozó egészségügyi dokumentációba való betekintésre, illetve arra, hogy azokról másolatot készíttessen. Erre vonatkozó információt az intézeti szabályzat tartalmazza.

A beteg halála esetén törvényes képviselője, közeli hozzátartozója, valamint örököse jogosult a halál okával összefüggő, vagy összefüggésbe hozható, továbbá a halál bekövetkezését megelőző gyógykezeléssel kapcsolatos egészségügyi adatokat megismerni saját költségére.

IX. Az orvosi titoktartáshoz való jog

A beteg jogosult arra, hogy az egészségügyi ellátásában részt vevő személyek az ellátása során tudomásukra jutott egészségügyi és személyes adatait csak az arra jogosulttal közöljék és azokat bizalmasan kezeljék.

A betegnek joga van megnevezni azt a személyt, akit fekvőbeteg-gyógyintézetbe történő elhelyezéséről, egészségi állapotának alakulásáról értesíthetnek, illetve joga van bármely személyt ebből kizárni. A beteg által megnevezett személyt a fekvőbeteg-gyógyintézet köteles értesíteni a beteg elhelyezéséről és annak megváltoztatásáról, valamint egészségi állapotának jelentős mértékű változásáról.

X. A beteg kötelezettségei

- A beteg köteles tiszteletben tartani az intézményi rendet.
- A beteg köteles az ellátásában közreműködő egészségügyi dolgozókkal együttműködni:
 - Tájékoztatni őket – saját betegségével összefüggésben – mindarról, amely szükséges a kórisme megállapításához, a megfelelő kezelési terv elkészítéséhez és a beavatkozások elvégzéséhez, így korábbi betegségéről, gyógykezeléséről, gyógyszer gyógyhatású készítmény szedéséről, egészségkárosító kockázati tényezőiről.
 - amely mások életét, testi épségét veszélyeztetheti, így különösen a fertőző betegségekről és a foglalkozás végzését kizáró megbetegedésekről és állapotokról.
 - Fertőző betegségek esetén megnevezni azon személyeket, akiktől a fertőző betegséget megkaphatta, illetve akiket megfertőzhetett.
 - Tájékoztatni őket minden, az egészségügyi ellátást érintő, általa korábban tett jognyilatkozatáról.
 - A gyógykezelésével kapcsolatban tőlük kapott rendelkezéseket betartani.
 - Az egészségügyi intézmény házirendjét betartani.
 - A jogszabály által előírt térítési díjat megfizetni.
 - Jogszabályban előírt személyes adatait hitelt érdemlően igazolni.